

אפילו העמודים התרגשו

מה כבר יכול התיאטרון לחדש בנושא המוות? כדאי לבדוק אצל יסמינה רזא

עצמו. נראה שנתן, הנכור, מתוך התחשבות באוזני הצעיר, ויתר על אותם הישגים יצירתיים שהיו בטוח ידו. לעומתו אלכס, האח הצעיר, חיפש דרכים לממש עצמו כיוצר, וגמר בסופו של דבר כמבקר ספרות. אלכס מודע לתחרות הבלתי הוגנת בינו לבין האח המוצלח, שיכול היה להיות סופר או מוזיקאי, אבל המודעות לא מספיקה לפתרון הבעיות. בתוך הסכך הזה, נראה שהיחסים עם אליזה, המאהבת לשעבר, הופכים ליותר מסתם יחסים רומנטיים: הם סמל לאפשרות להשתחרר מהמועקות

ההדריות, למצוא איזה חופש מה סימביוזה המשפחתית, ולחיות חיים יצירתיים ושלמים. העוצמה של כתיבתה של רזא היא ביצירת דרמה מרגשת מתייחסת של אנשים שאינם מנסים להרע זה לזה; לזה לזה הם רק משתדלים להתחשב

ברגשותיו של הזולת.

ההפקה של רוני ניניו מנצלת היטב את הזלל המיוחד של תיאטרון הזאן (תוך שימוש יפהפה בעמודים הטבעיים של הכיכר ניין העתיק), שומרת על טון מאופק ואירופי מאוד לכל אורכה, ומביאה רגעים נדירים של תומור משחקי מודיק ורגיש. יחיכין פרידלנדר פשוט נפלא בדמות נתן, האח הנכור השקול המאיר פק, שבעיצובו הופך למין קרחון חביב המחפש נואשות דרך להשתחרר מהקליפה המהוגנת שבנה לעצמו. לצידו קטיה וימב ריס בתור האחות, ארית, מביאה איזון יפהפה בין אמפטיה טוב עית למרירות מתפרצת של אשה החשה שחייה הוחמצו. גם גילי בן אויליו בונה דמות מינורית ורגישה בתפקיד אליזה, החוזרת כדי למצוא את האהבה שעזבה. צמד הוחתיקים של הזאן, אבינר עם מור חיים ועליזה רוזן, מפגינים את מלוא קסמם הבימתי בתפקיד הירוד והרודה המבוגרים. הם מצטרפים לערב המחודד הזה, ומוסיפים לו מחוכמת החיים של אלה שמבינים שאסור להסתכל אחרת כל הזמן צריך לחיות את הרגע.

הזוליה והלשה בתבורה היא מוטי כן בתפקיד האח הצעיר

והסוער, אלכס. הוא משכנע בסערת הרגשות שלו, אבל התנהגותו ישירה מדי, בלתי אמצעית, כמעט הייתי אומר ישראלית מדי. בעוד הלהקה מצליחה להשתלב באווירה הכפרי-אירופית-טנויות ובקורדים ההתנהגותיים שלה, כך שובר במידת מה את הקסם בנוכחותו התיאטרלית האסרטיבית מדי, שגורמת לעתים לסוג של דיסוננס בתומור המעודן של הבמה. בסך הכל, זה רק טגס קטן בהצגה קאמרית יפהפיה, שמוכירה לנו מה תיאטרון ריאליסטי טוב באמת אמור להעניק: מבט מתוחכם ומלא חמלה על החיים בצל המוות הבלתי נמנע.

ישיבות אחרי לוויה. מאת יסמינה רזא. תרגום: מולי מלצר. בימוי: רוני ניניו. משחק: מוטי כן, יחיכין פרידלנדר, קטיה וימביים האחרים. תיאטרון הזאן

לוויות ותנונות עמדו מאז ומתמיד במרכז הדרמה, כשני הקטבים של חיי האדם. קצת קשה להאמין שמישהו יכול עוד לכתוב טקסט על אחד משני האירועים הללו, שלא יפול לתוך הקלישאות המנורות. יסמינה רזא, המחזאית הצרפתייה הצעירה והמוכשרת, שהתגלתה לפני שנה בהצגה "אמנות", מצליחה לא

רק לחדש בתוך התבניות המוכרות, אלא גם להוכיח לנו מדוע מחזאים עסקי מאז ומעולם ברגעי המעבר הבלתי מופענחים האלה דווקא שם מתגלים החיים בכל מדרכותם העשירה והמסובכת. זאת בתנאי שהמחזאי רגיש מספיק כדי

לתת לדברים להתגלות בקצב המיוחד שלהם. כך רזא ב"שיחות אחרי לוויה", הוזכה לביצוע עדין ומרגש בהפקה החדשה של תיאטרון הזאן.

המחזה של רזא מספר על שני אחים האחות, המתכנסים בבית הכפרי של המשפחה כדי להיפרד מאביהם, שביקש להיכר בגן שמאחורי הבית. אליהם מצטרפת בתורה צעירה, שהיתה פעם מאהבת של הבן הצעיר, אך נטשה אותו לפני מספר שנים, וכן הירוד החביב ואשתו השלישית. נוכחותה של החברה לשעבר של האח מעוררת מתח לא בריא, שהולך ומתגבר לאורך אחד הצדדים והערב, שהתחזה המשפחתי הקטנה מבלה בבית הישן. עד לפיצוץ הבלתי נמנע, התרת סכך היחסים המפתלים המסתירים מתחת לפני השטח.

רזא לא מבחינה מיד את מהות הפלגתם במשולש הרוחמטי העומד במרכז העלילה. היא נותנת לו להתגלות בהדרגה דרך השיחות השונות. שני האחים המבוגרים באופיים, אלכס ונתן, סוחבים היסטוריה לא פשוטה של יחסי גומלין בעייתיים, כשכל אחד מהם משתדל לספק את האחר וכתוצאה מכך מסרט את